KURJER KRAKOWSKI.

D. 19 stycz. 1835. PONIEDZIAŁEK. Nr 14.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Zaczęcie sejmu na którym elektor brandeburgski jako Prus hołdownik przez posłów przysięgę wykonał r. 1649.

KRAKOW.

Oprócz kantorów Kuryera Krakowskiego w handlach pp. Kocha i Maryi Oswald, zachowują się nadal pp. Kaczmarskiego i Schreibera,

W dniu 20 stycznia r. b. o godzinie 9téj zrana w Krakowie na Kaźmierzu w żydowskiem mieście w domu pod licz: 74 odbędzie się w drodze exekucyi sądowej licytacya zatradowanych ruchomości, jako to: mebli różnych, robót stolarskich i tapicerskich, zwierciadeł, żerandoli, porcellany, szkła, cyny, miedzi, mosiądzu i t. d.

Kraków dnia 15 stycznia 1835 r.

H. Salomoński.

Francya. W Lyonie za jakieś przewinienie chciała policya wziąść ze szpitalu jednę siostrę miłosierdzia i udała się tam w towarzystwie 60 żołnierzy. Siostry stawiły opór i zaczęły na gwałt dzwonić: chorzy zatrwożeni powstawali z łóżka i wraz z zakonnicami stanęli do walki. Wojsko niechcąc walczyć przeciw kobietom i chorym ustąpiło z placu bitwy, a obwiniona uszła niewiadomo dokąd. W zeszłym roku umarło we Francyi 17 parów, monarchów i xiążąt w różnych narodach 12. — Jeden dziennik zapewnia, że X. Talleyrand mimo nalegań króla, niechce przyjąć żadnego urzędu i że odjeżdza na wieś. — List który w tym celu pisał do Ludwika Filipa jest bardzo ważny i obejmuje pewien rodzaj politycznego testamentu tego nadzwyczajnego człowieka. — W Paryżu zawiązało się się towarzystwo z znajznakomitszych osób wcelu wyzwolenia niewolników w osadach Francuzkich. Znowu się rozbiegła wieść w Paryżu, że w skutek ostatniej klęski. w Izbie deputowanych ministerjum rozwiązane będzie. — Ludwik Filip zrażony bezrządem ministeryalnym w Listopadzie niechwyci się lekkomyślnie tego środka, dopóki niebędzie miał członków nowego ministeryum. To pewna że rozdwojenie panuje teraz wielkie w ministeryum, szczególnie między p. Thiers i p. Guizot. Gdy wyprawiono gońca do Neapolu z uwiadomieniem jenerała Sebastjani, iż go przeznaczono na posła do Londynu, ministeryum Angielskie zawiadomiło rząd francuzki iż go nieżyczy widzieć w Anglii posłem. — Rząd zaś francuzki objawił swoję niechęć przeciw angielskiemu posłowi lordowi Cowlej, krewnemu X. Wellingtona. — Rzecz ciekawa, która strona ustąpi. Wielu uczniów politechnicznej szkoły, jak naszym czytelnikom wiadomo, oddaleni rozkazem królewskim, zostali teraz przyjęci do téj szkoły, oprócz kilku najwięcéj skompromitowanych. — Dziennik *National* ogłasza powody,

które skłoniły do odrzucenia projektu tyczącego się przeszło milion franków. Te powody są ważne dla tego iż wyjawiają niebezpieczeństwo grożące teraźniejszemu rządowi. — Nie można ich przypisywać członkom stronnictwa republikanów, ponieważ należą do wszystkich rojalistów rozmaitego koloru: p. Berryer legitimista nie wierzy w monarchią na zadzie najwyższej władzy ludu; Thiers utrzymuje iż zasada legitymistów nie ma potęgi we Francyi; Guizot wyznaje że niewiara i sceptycyzm rozkrzewiły się we Francyi i że to złe moralne niepokoi umysły; złe które podkopuje monarchią lipcową, a przeciw któremu nieznaleziono dotąd lekarstwa. Krzyż legii honorowéj dostało w przeszłym roku 23 tysiące osób. — Prawie trzecia część rzemieślników, których wyroby były na wystawie przemysłowej w Paryżu, zostali ozdobieni tym orderem. — Między tymi rzemieślnikami dwóch wychodźców zagranicznych dostąpiło tego zaszczytu za udoskonalenie lamp pokojowych. (G.B.V.)

Anglia. Wszystkie prawie zatrudnienia, ustały nawet na giełdzie kupieckiej nie widać ruchu, z przyczyny wyborów członków parlamentu. — W Irlandyi zaszły znowu niespokojności, w których kilku ludzi życie straciło. Lord Russel rzekł w mowie mianéj na zgromadzeniu w Plymouth: „Czyli ci którzy teraz bronią królewskiéj prerogatywy, byliby równie gorliwi, gdyby zamiast X. Wellingtona J. K. M. powołał lorda Durhama? Król życzył szczęścia, i spokojności ludowi w mowie od tronu gdy więc teraz Torysowie mówią do Whigów, iż grozi niebezpieczeństwo, jeżli im odmówią swej pomocy, to sobie przypominają tych co chędożą bóty na ulicach w Paryżu a każą wyuczonemu pudlowi je brudzić. — Liczba kass oszczędności zaprowadzonych w Anglii wynosi 484. Summy na ten cel zaliczone wynoszą 400 milionów złp. Kassy oszczędności we Francyi liczą zaledwie 30 milionów złp., to jest dwónastą część kapitału kass oszczędności w Anglii. — Summy oszczędzone przez rzemieślników Irlandyi, tyle wycienczonéj przez polityczne i religijne zaburzenia są większe, jak rzemieślników francuzkich. — Zaprowadzenie podobnych kass oszczędności jest pożądane we wszystkich krajach.

Jeżli można dać wiarę temu, co ogłaszają dzienniki o nowych wyborach, dziwić się potrzeba, jak Torysowie mogli pragnąć rozwiązania parlamentu. — W Londynie liczba wyborców przychylnych reformistom jest pięć razy większa aniżeli liczba sprzyjających Torysom: w innych miastach na 1 Torysa liczą 3 reformistów lub Whigów. — Zwykle przy takich wyborach mnóstwo bywało karykatur lecz dziś nie ukazała się dotąd ani jedna, bo naród Angielski przejął się całą ważnością tego wypadku, który będzie stanowił o jego losie. — Na wybory korzystne dla byłego ministeryum i reformistów wpływa i ta okoliczność, że Okonel i katolicy Irlandzcy są przeciwni teraźniejszym ministrom. — Można więc, mówi Globe, uważać tera-

 źniejsze wstrząśnienie za ostatnie usiłowanie Torysów do odzyskania władzy, do któréj z rzeczenia się trudno im się skłonić. — Naród winien im naukę: on ją z swéj strony dla nich gotuje.

Stany Zjednoczone Ameryki północnéj. Jeżeli wypada wierzyć gazetom amerykańskim, Rząd Stanów zjednoczonym grozi wojną Francyi, z powodu 25 milionów franków, które im winna Francya. — Kongres, który się w krótce zgromadzi, zajmie się tą sprawą i niecierpliwie oczekują mowy prezesa. — Jeden dziennik, który uchodzi za organ rządowy téj rzeczy pospolitéj, nasuwa już, iż jeżeli wojna ma rozstrzygnąć tę sprawę skarbową, już nie o 25 ale o 100 milionów walczyć potrzeba. (G B.V.)

Hiszpania. Dotąd nieprzyszło jeszcze do stanowczéj bitwy, zaszły tylko małe utarczki, których wypadek nie stanowi o losie wojny.— Zdaje się że Zumalacarreguj postanowił na nowo oblegać miasto Estellę którego zdobycie mogłoby wskrzesić upadającą odwagę w tylu potyczkach porażonych Karolistów. Mina z swéj strony gotuje się do zadania powstańcom stanowczego ciosu: odebrał pomoc w pieniądzach i ludziach. 200 Aragończyków noszących nazwisko Izabelli II połączyło się z jego wojskiem. — Karolistom udało się ulać jeden moździerz i 4 armaty. — Rząd przedstawił izbom sejmującym projekt do sprzedania dóbr koronnych dla zaspokojenia długów krajowych i nadania większej sprężystości w prowadzeniu obecnéj wojny;— W Hiszpanii przechował się dotąd zwyczaj średnich wieków iż ministrowie i znakomite osoby, na znak wierności zastępują wykonanie przysięgi, przez ucałowanie ręki króla lub królowéj. Ten zwyczaj jako zabytek feudalności ma być odtąd zniesiony jako niezgodny z postępem wyobrażeń.— Wiadomości z Galicyi donoszą o klęsce powstańców w téj prowincyi, którzy się schronili na ziemię Portugalską.

Portugalia. Małżonka Don Pedra napisała list do Donny Maryi teraźniejszej królowéj, w którym ubolewa nad śmiercią a uwielbia cnoty zmarłego cesarza. Ten list jedna szacunek wspomnionéj xiężniczce u narodu Portugalskiego, a odpowiedź na niéj królowéj spodobała się wszystkim — W Lizbonie zaprowadzają teatr francuzki: już wiele artystów i artystek zaproszono na ten cel z Paryża. To zamiłowanie w Francuzczyznie niepodoba się Anglikom, i już dzienniki angielskie oburzają się mocno na wpływ francuzki w Portugalii, osobliwie z tego powodu, iż daje pierwszeństwo towarom francuzkim przed innemi, nawet przed towarami angielskiemi.

Egipt Francuzkie dzienniki ogłaszają: Pasza Egiptu zajmuje się gorliwie utworzeniem potęgi morskiej; cała flotta zebrała się w porcie Alexandryi i ma w krótce dla ćwiczeń wojennych wypłynąć na morze. Cudzoziemcy zwiedzający Alexandryą, dziwią się tak wielkiemu postępowi — Cerissy i Bessón dowodzą tą flottą. Sayd Bey 12letni syn Paszy jako majtek służy na okręcie admiralskim. Całą swoję

edukacyą odbywa na okręcie a jego professorami są Francuzi.

Wciągu zeszłego roku wychodziło własnym Paryż 150 pism czasowych liczba nowych romansów wynosi 200, innych dzieł wydano 1600. Paryskie księgarnie ogłosiły 1500 dzieł ważnych za pomocą prenumeraty, i wszystkie rozkupiono. Malthus Anglik, ten Weteran Ekonomii politycznéj zakończył życie dnia 29. Grudnia 1834 roku. Wszyscy zwolennicy tej nauki w Anglii i Francyi, zasmuceni skonem wielkiego Ekonomisty przywdziali żałobę na całe swoje życie i postanowili nic niepisać w tym przedmiocie, z obawy żeby nieubliżyli cieniom swojego mistrza.

Wiadomość o rogu Narwala, którego jeden exemplarz do Gabinetu Historyi Naturalnéj przy Uniwersytecie Jagiellońskim przez Stanis: Hr: Wodzickiego był ofiarowany. Olbrzymia ta ryba jest gatunkiem wielorybów. Znajoma dawniéj była pod imieniem morskiego Jednorozca, a do jej rogu przesąd niezmierny przywiązywał szacunek, z powodu, iż takowy uchodził za uniwersalne lekarstwo; dla rzadkości zaś swojéj niesłychaną sprzedawał się ceną Jakoż zawieszano go dawniéj po gabinetach na złotych łańcuchach, wedle świadectwa Spiessa Archivische neben-arbeiten w poszycie pierwszym na karcie 69. — Margrabiowie Bayreitscy takowych rogów kilka w skarbcu swoim familijnym posiadali, a jeden z nich za niesłychaną cenę 60,000 talarów został nabyty. Później gdy się ci Margrabiowie na Bielinie rozrodzili, przy działach przepołowiwszy róg wspomniony, przystępowali do tego czynu, z tak prawnemi formalnościami, jak gdyby chodziło o rozgraniczenie jakiego państwa. Że zaś współcześni lekarze nie przywiązują wiary do tego uniwersalnego lekarstwa, przeto ów morski jednoroziec stał się dziś mniej znaczącym. Poławia się on, lubo badzo rzadko, w morzu lodowatem w okolicach Spitzberga.

DONIESIENIA.

Przybyli do Krakowa. Sowiński Piotr z Polski. — Baernert Filip z P. Weisz Jan z Galicyi. — Horn Christoph z G. — Zakrzewski Ignacy z G. — Dydyński Piotr ob. z G. — Rathmann Karol z Pruss. — Majer ob. z Pr — Starowiejski Jakób z G. — Ulfiek Jan z Pr. Marteau Antenor z Pr. — Weinhold Emilia z Pr. — Arnelt Ludwik z Pr. —

Opuścili Kraków. Korytko Stanisław Urzęd. do Polski. Dubecki Antoni do Galicyi.

W drukarni Józefa Czecha, Nakładem Redakcyi.